Додаток до „Буковини“.

Ч. 21. Чернівці, дня 20. мая (2. червня) 1905. Рік VIII.

Виходить що тижня в пятницю.

Коштує річно 4 корони, а до Америки 2 доляри.

РУСКА РАДА

НАРОДНА ҐАЗЕТА

Адр. редакциї: „Руска Рада“ в Чернівцях улиця Петровича число 2.

Новий погром Росиї.

Наконець надійшла сподївана від давна велика морска битва на мори між росийскою і японьскою фльотою і зробила таку несподїванку, якої не припускав нїякий прихильник або противник котроїсь з воюючих сторін. Як о битві під Мукденом, так і о морскій битві, що звела ся між Японцями і Росиянами коло Цушіми можна сьміло сказати, що такої битви ще доси не бувало. Загальний погляд майже в цїлім сьвітї був такий, що росийска фльота, коли не переможе зовсїм японьску, то бодай наробить їй великої шкоди. Переважно припускано, що Японцї може з великим трудом поборють росийску фльоту. Того однакож майже нїхто не думав, щоби Японцї так страшно розбили фльоту Рождественского, як то стало ся. Якаж важка судьба зависла над росийскою фльотою і єї адміралами! Нинї вже можна сьміло сказати, що Росия в теперішну пору і ще на кількадесять слїдуючих лїт не має военної фльоти, не має нї кораблїв, нї комендантів, нї відповідної залоги. Все, що було найлїпше, пропало і вигинуло в Портї Артура, що лїпшого остало ся, пішло в теперішній битві під воду або дістало ся в руки Японцїв. Нинї можна вже сьміло сказати, що Владивосток страчений для Росиї. Ще одна рішуча побіда Японцїв на цїлеччинї а тодї цїла північна Сибір страчена для Росиї також. Скоро би Японцї взяли Владивосток, то тим самим дістало би ся в їх руки і цїле Приморє аж по Харабовск, Сахалїн, а навіть і цїле всхідне побереже аж по саму Камчатку, бо Росия сухим путем не годна би удержати звязи з сими своїми краями і боронити їх успішно. От у чім велике значінє послїдної битви, поминувши вже єї значінє для самої теперішної війни, яка тепер уже хиба мусить швидко скінчити ся. Про саму битву принесли телеґрами такі вісти:

Льондон, 30. мая. „Daily Mail“ доносить із Сеула: Адмірал Тоґо був в суботу рано майже зі всїма великими кораблями японьскими коло Мазампо. Росияни заплили всхідним каналом, т. є. між островом Цушіма а японьским побережем до Корейского проливу. Тоґо з найбільшим поспіхом поплив зараз на північ від острова Цушіми і побачив там росийскі кораблї, надпливаючі в двох рядах. Тоґо приказав в тій хвили розпочати сильний огонь, а коли побачив, що серед росийских кораблїв зробив ся нелад, змусив їх, щоби плили щораз близше японьского побережа, де заатакували їх японьскі кораблї. Кілька атаків торпедових мали великий успіх.

Льондон, 30. мая. Японьске посольство оголосило ряд телеґрамів адмірала Тоґо, з котрих виходить, що японьска сполучена ескадра заатакувала балтийску фльоту дня 27. с. м. в день коло Цушіми і що бодай чотири росийскі кораблї затонули. Ушкодженя японьских кораблїв були незначні. Атак торпедовий настав вечером. Головна ескадра повторила атак дня 28. с. м., при чім кілька росийских кораблїв піддало ся. Росияни мали слїдуючі страти: Затонули: 2 панцирники побережні, 5 кружляків, 2 кораблї від специяльної служби, 3 контрторпедовцї; а забрані: 2 панцирники, 2 прибережні панцирники, 1 контрторпедовець і 1 корабель від специяльної служби.

Токіо, 30. мая. Урядово оголошують: Адмірал Тоґо доносить свому правительству, що страти російскої фльоти в суботу і неділю були слідуючі: Затонули 2 кораблї, 1 панцирник, 5 кружляків, 2 кораблї добровільної фльоти, 3 контрторпедовцї. Японцї забрали 2 кораблї воєнні, 2 панцирники, 1 корабель добровільної фльоти і 1 контрторпедовець. Звиш 2000 російских моряків дістало ся до неволї. Адмірал Тоґо додає в своїм звітї, що японьска ескадра вийшла без шкоди.

Токіо, 30. мая. Бюро Райтера доносить: Японцї затопили в битві слїдуючі російскі кораблї воєнні: панцирники „Бородіно“ і „Імператор Александер III“; панцирні кружляки: „Адмірал Нахімов“, „Димитрій Доньский“ і „Володимир Мономах“; панцирник прибережний „Адмірал Ушаков“; кружляки: „Сьвєтляна“ і „Жемчуг“; наконець перевозові кораблї „Конон“ і „Іртиш“. Крім того забрали Японцї слїдуючі російскі кораблї воєнні: панцирники: „Орел“ і „Николай II“; панцирники прибережні: „Адмірал Сєневін“ і „Адмірал Апраксін“. Загалом затопили Японцї 10 російских кораблїв а 4 забрали.

Токіо 30. мая. Бюро Райтера доносить: Адмірал Нєбоґатов і три тисячі російских моряків дістало ся до японьскої неволї. Адмірал Рождественьский, як здає ся, уйшов. (Пізнїйша депеша доносить, що він попав у японьску неволю. — Ред.).

Льондон, 31. мая. До Бюра Райтера доносять з Вашінґтону: Департамент державний одержав слїдуючу депешу з Токіо, датовану з вівтірка; Урядово доносять, що всї російскі панцирники з виїмкою кораблїв „Николай I.“ і „Орел“ затонули. Рождественьский, Фількерзам і Нєбоґатов дістали ся до неволї“.

Петербург, 31. мая: Ґен. Лїнєвич телеґрафує під вчерашною датою: Кружляк III. кляси „Алмаз“ прибув до Владивостока а комендант єго оповідає: Дня 27. с. м. ескадра адмірала Рождественьского завела в проливі Цушіма борбу з японьскою фльотою. Підчас тої борби утонули кораблї: „Князь Суворов“, „Ослабія“ і кружляк „Ураль“. Панцирний корабель „Александер III.“ тяжко ушкоджений. Адмірал Рождественьский ранений на початку битви і єго перенесено на иньший корабель. Після доповняючого звіту корабля „Алмаз“, який менї надіслав комендант порту у Владивостоцї, пароход „Алмаз“, відтятий від головної сили російскої фльоти, не міг назад з нею сполучити ся, отже поплив до Владивостока. На нїм убиті поручник Мохолїн і чотири моряки, ранених є 10 моряків, з тих три тяжко.

Льондон, 31. мая. До „Daily Mail“ доносять з Токіо: Коли корабель „Князь Суворов“ зачинав тонути, перевезено Рождественьского на иньший корабель. Коло Фумі взяли єго Японцї до неволї. Він дуже тяжко зранений в рамя.

Льондон, 31. мая. Японьске посольство оголосило слїдуючу депешу з Токіо: Чотири забрані російскі кораблї відставлено вже в добрім станї до наших воєнних портів, а то: „Орел“ до Маіцуру, а „Николай I“, „Апраксін“ і „Сєнявін“ до Сасего.

Льондон, 31. мая. До „Daily Express“ доносять з Токіо: Кружляк „Ірромобой“ з 800 людьми залоги, котрий виплив з Владивостока очевидно в тім намірі, щоби получити ся з балтийскою фльотою, попав ся на підводну міну і затонув разом з цїлою залогою. Припускають, що на сїм корабли був також адмірал Скридлов, бо три днї тому назад казав, що хоче виплисти на море і що кружляк „Россія“ попливе з ним.

Про независиму руску церкву в Америцї.

(Дописъ із Канади).

(Далї).

Кожда самостійна церква записана на громаду, а не на жадного епископа. Отже-ж в такій церкві нарід може мати того попа, котрого сам хоче, а не на котрого хтось надасть. Отже хто думає, той не подивує ся, чому на незалежних сьвящеників кричать усї єзуїти і Москалї. Єзуїти чи Москалї де лиш з'являть ся, то зараз жадають від кождого чоловіка підпису і церкви. А незалежні сего нїгде не

бажають, тільки старають ся о те, щоби хоч на вільній земли наш руский нарід не двигав ярма анї римского анї російского, котре давить мілїони наших братів на Українї. Кождому образованому чоловікови відомо, в якій темнотї тримають нарід римскі і російскі попи. Ту саму темноту старали ся кнутопоклонники ширити в Канадї, але се їм не вдало ся через сьвідомих людий. І независимість в Канадї взяла верх. Доперва другий рік, як витворила ся независимість, а вже маємо до 25 своїх церквів, а богато ще будує ся. Треба зазначити, що єзуїти мають 4 церкви, а Москалї всего дві. З сего можна пізнати, кілько є в Канадї незалежних Русинів, котрих взагалї є до 80 тисяч. Маємо надію, що в Канадї з часом не буде партий між Русинами, а кождий пізнає церковну полїтику, якою попи усипляють нарід і керують ним, як худобою. І можна вірити, що наш нарід буде блукати до того часу, доки не перестане жити чужим духом. Та до тепер не достає єму сьвітла, через що остав ся він по задї. Анґлїки дивують ся, як може жити чоловік на сьвітї, щоби не умів навіть свого імени підписати. І через се Анґлїки рахують наш нарід за скот! І як би була не лїберальна партия, то для Русинів не було би місця в Канадї. — Тож ще тогідна конвенция рішила справу о школї, і вже другу зиму учать ся руско-анґлїйскі учителї, котрі мають виховувати руску молодїж в Канадї. Сего року рішено на конвенциї, щоби із сих хлопців, котрі вчать ся на учителїв, могли бути і сьвященики. Ухвалено одноголосно. Читаю радо „Буковину“ і завважую, що пос. Е. Пігуляк старає ся всїма силами, щоби і на Буковинї був лад у церкві. Но се може стати ся аж тогди, коли Буковиньска Русь позбуде ся всяких непрошених опікунів. Декотрі кацапскі попи з Буковини писали до своїх вірних аж до Канади: тримайте ся попів „синодальних“ а не серафимцїв, бо вони вас в блуд ведуть. Але в який, то они самі не знають. А щиро-рускі сьвященики писали щиро до своїх давних парафіян: тримайте ся своїх руских сьвящеників а не Москалїв, котрі по приказу Побєдоносцева мусять проповідувати евангелиє так, як подобає ся цареви. Я чув уже пару разів проповідь московских батюшків, то вірте, що їх не можна назвати наслїдниками Христовими, а тільки російскими шпігунами. Таких шпігунів є подостатком і на Буковинї, що толочуть усе руске, а навидять тілько чуже, зовсїм не зрозуміле для нашого народу. (Конець буде).

А. В—ий,
незалежний рус. сьвящ. в Канадї.

Про ощадність.

(*Де-що для робучого народа*).

З нїмецкого переповів Василь Тич.

(Далї).

Будь памятливий за свої дїти.

Як ти жонатий, то памятай-же, що дїти коштують; треба-ж їх чого небудь повчити, треба вивести в люди. Треба тобі, брате селянине, посилати дїти в науку. Одно віддай до ремесла, друге до купецтва, а трете най кінчить і висші школи. Годї тримати тобі всї дїти на твоїм маленькім куснику землицї, бо нема на чім. З другого-ж боку треба нам конче і свого ремісника і купця і урядника та професора і лїкаря, аби нами чужинцї не володїли. В люди-ж зможеш вивести дїти тільки тодї, як будеш щадити на їх виховане. Правда, в їдї дїти не повинні бути лакомі та неумірені, але все таки треба їх змалку кормити добре і статком, аби були черстві і здорові, а не блїді та хирляві. Бо зголоджені дїти як таки зараз не помруть, то все будуть хирляві. Най-но на них ще дитинячі хороби спадуть, то вже не богато сподївай ся по їх житю, як они вперед бідили. Так щади і задля своїх дїтий.

А як доростуть та схочуть подружити ся, то чим гадаєш вивінувати відповідно до стану? Борше їх поженишь та повіддаєш за-між, як у тебе свій крейцар; не прийде ся віддавати доньку за першого стрічного, за кого будь, аби лиш позбути ся єї з хати, не питаючи про долю, яку їй через таке заміже зладить ся.

І в пошанівку ти сам будеш.

Чи один то їздив би каритою, як би завчасу памятав за ощадність.

Хто ощадний, того пошанують: за се собі памятай кожде. В кого гроші, в того сила, а нині лиш того шанують і тому дають належне право, хто сильний, кого боять ся. Розуміє ся, що самі гроші тої сили не дають. До гроший треба би ще просьвіти, бо нерозумний не зведе єго із своїх гроший і не стане в пригоді громаді. Такий нерозважний богачик пристає з найбільшими ворогами села і йде нераз проти читальні, проти каси й „Січи“, не тямлячи, що через ворогів незабаром розплине ся єго богацтво а тогди давні приятелї над ним певно не зглянуть ся. — Чоловік розумний та ощадний стане другим за примір, — бо й се собі спамятай, що *низші спозирають за висшими*, так злі як і добрі. — Примір з чоловіка стоячого високо і шанованого всїма, примір єго має за собою великий вплив: один такий чоловік стане за цїлий полк. А нема в тебе становища, то здобудь собі єго! Не богато варта той чоловік, котрий не має нїчо свого; чи-ж не так думають люди? Але може ти здужаєш плисти проти филї? Не вдасть ся! Плини за филею, та намагай що будь здобути. Нарікати на скупість і на лихі часи, се до нїчого не доведе, а лиш часу збавляє. Ти й нїчо не зложиш і все тобі буде задом іти; а ощадному все йде передом. Бо то прецїнь явне, що борше стане на місци той, хто їде желїзницею, нїж хто пішки йде. На що здасть ся дурному піхотинцеви насьміхати ся з желїзницї і йти пішки? Не перегнати-ж єму желїзницю. А хто сяде у віз, той борше заїде і з дурня ще посьміє ся. Бо хто сам собі шкодить, той і наругу на себе зводить; хто щадить, той посьміє ся з того, що про ощадність і не думає. Як ти що небудь прищадиш, хоч трохи собі зложиш, як у тебе є вже свій приховок, то вже ти щось значиш. У кого є приховок, той і веселий і кріпко вперед ступає, він і відважний і проворний. А в голого що? Нема нї сьміливости, нї сили.

Товаришу любий, ану роби і ти так, як уже тілько иньших робило: — і ти так потрафиш та станеш на метї. Лишень *і ти щади!*

Наслїдки неощадности.

Хочеш бачити приміри з неощадности? Аж серце щемить, як глянути на бідних робітників та ремісників, котрі нїчого не прискладали. Там між ними сумно волочать ся зголоднїлі і обдерті бідаки; сумно в їх сїмях; їх дїти блїді і хоровиті, а жінки знужденїлі. З поміж них рекрутують ся і старцї уличні і поселенцї пристановищ та шпиталїв. Там між ними повно сиріт та довжників; їх хати подобають борше на западнї, як на людскі мешканя: стїни голі, в хатї повно нехарства і тїлесного і духового! Чи-ж тебе, товаришу, не злякає се, як побачиш наслїдки такої байдужности і марнотравности? Тепер робітники міскі і сїльскі стали добувати красшої плати і долю страйками. Та чи може в страйку (в змові, аби не йти робити, доки пан чи фабрикант не дасть лїпшу платню) витримати той, хто не заощадив собі який крейцар на чорну годину, все одно, чи в своїй скрини, чи в товарискій касї. Такий робітник, що не має й шелюга при души, а за те має жінку й дїти, то чисте нещастє! *Щади-ж! Надумай ся!*

Ну, є в мене рация?

як я по сїм сказанім назву ощадність дуже важним дїлом.

Богато-богато було би щасливих і вдоволених, як би лишень схотїли щадити. Не прийшла би їм охота в обманчиву льотерию грати, бо в них і без льотериї були би свої гроші. Не було би нї шахраїв, нї завидників, по сьвітї походжали би люди веселі і вільні.

Ощадність і лад у хатї заводить. А то без ладу нема вдоволеня. Ощадність, се підклад добробуту та гаразду, она богатить сїмю, она є чеснотою і найлїпше учить чеснот; се побіда над пустими гадками і пристрастию. Она отвирає очи і на будуччину, робить людям добро, пильнує хати і богачеви і бідному, та дає потрібне в пору. З нею поруч ходить супокій і радість, она і з бідного зробить вдоволеного.

Сї слова затямте собі; моя книжочка мусить бути і невеличка і дешева, а то рад би я широко побесїдувати про ощадність.

Пресьвята Сїмя з Назарету.

Тому, що я відзиваю ся до християн, тому і приходить ся менї вказати на Пресьвяту Сїмю з Назарету, серед котрої між иньшими чеснотами процвитала і ощадність. Як у Старім Законї хвалить ся домашні чесноти, то тих чеснот не хибувало і серед Пресьвятої Сїмї. Той, що чудом примножив хлїба, сказав слова, над якими треба добре роздумати: „Позбирайте окрушки, най не йдуть марно“, — той в молодім своїм віцї, проживаючий в Назаретї, десь добре привчав ся до ощадности. В робітнї свого опікуна він збирав кавалочки дерева і гиблївки, аби що не змарнувало ся. А Єго Маму, чи мож собі лїпше уявити, як взором і приміром ощадної і мудрої ґаздинї, котра як найощаднїйше обходила ся з невеличким зарібком свого обручника? Сьвятий Осип був третий з тої сїмї. Ісус, Марія і Осип були бідні і мусїли жити ощадно.

Отсе, милі братя, повинно бути для вас приміром!

(Далї буде).

Із Сїчового руху.

Із Садови.

(Конець).

На збори явило ся около 1600 людий. Щоб сьвято се ще більше звеличати, прибув п. кошовий „Сїчи“ в Селетинї зі своїм кошем. З рускої інтелїґенциї прибули: п. Отільо Ельсгольц, надуч. в Селетинї з д. женою, п. Александер Дашкевич, секретар в Селетинї, п. Юрій Дашкевич, управ. школи в Ізворі, п. Іля Прокопович, надуч. в Старих Мамаївцях, п. Ксенофонт Данчул, надуч. в Вовчинцях, п. Володимир Костецкий, відпор. акад. тов. „Сїч“ у Чернівцях і м. и. З місцевої інтелїґенциї треба згадати між иньшими, що прибули на се сьвято, гр.-пр. пароха о. Христофора Ілїуца, гр.-кат. пароха о. Осипа Фациєвича, церковних півцїв пп. Шкрабу і п. Розбіцкого та команданта постерунку жанд. п. Белева.

Моздїри загреміли, сурмач затрубів — позір! П. Сергій Канюк отворяє збори ось такою бесїдою:

„Милі громадяни і дорогі гостї! Сьвято сегодня, велике сьвято, а для нас більшого сьвята мабуть не має. Вже не від сегодня старали ся ми заложити у себе се товариство, та, завдяки нашим ворогам, вдало ся се дїло аж сегодня. До тепер жили ми осібняком, товариского житя майже не було. І ми пізнали, що тілько в тім наше все лихо, наша біда, наше нещастє. В єдности сила! Громада великий чоловік! Отсе пословицї, що містять в собі велику правду. От так то заложили ми тов. „Сїч“. Сим товариством може вдасть ся нам полїпшити нашу долю. Ми знаємо, що темному чоловікови, куди-б він не рушив ся, йде лихо, тому мемо дбати, щоб наші Сїчовики стали просьвічені. Ми знаємо, як то немилосерно руйнують декотрих ті вічні спори і процеси, тому ме товариство старати ся, щоб процесів не було, а то в той спосіб, що всякі межиусобицї мемо полагоджувати самі між собою. Ми знаємо, як то гірко жити чоловікови, коли він полишений сам на себе, тому є нашою цїлию також помагати й другим, старати ся не лише о своє добро, але і о добро других. Громада по нитцї, а бідному сорочка! Знана річ, що з розумним і чесним чоловіком мило говорити. Чиж мило нам зійти ся з тим, що впившись до безтями, качає ся в рові? Чиж знає тодї той бідний, що він робить, де він є? Він лиш взнає, як очуняє, що пропив тілько а тілько, а лишив ся ще й винен не мало. От так пропивали люди свій маєток, пропивали землю-матїр і йшли носити воду, щоб заробити на горівку, а дїти — дїти йшли в жебри, в розбої. Подумайте, кілько то землї тепер в чужих руках! І ви кажете: о, коби ми мали сю землю! Так, а на що дали єї з рук? Тому наше товариство буде всяким можливим способом нищити сего немилосерного ворога людий, т. є. піяньство. Сїчовики мусять стримувати ся від піяньства. До корчмц не ходити, не запивати ся до безтями, та не товаришувати з пяницями! Таким способом той гріш, що йде в чужу кишеню, з котрого гроша богатїють наші вороги, той гріш лишить ся в нашій мошонцї і нам

буде з него користь. Товариство буде далї старати ся, щоб у нас заложити касу і склеп. Тілько нашому товариству треба завдячити, що у нас вже оснувало ся тов. для випасу худоби. В своїй касї дістанемо гроші на малий процент, а в своїм склепі добрий товар за таний гріш. Козаки! коли мемо жити по козацкому звичаю, поліпшимо нашу долю, поправимо хиби, що робили колись, нам засияє сонце ясне, до наших хат загостить щастє і доля. Гляньте, які хмари були рано на небі, а коли розніс ся гук моздїрів, коли ми зачали се добре дїло, хмари повтїкали, а небо стало ясносинє і сонечко так мило дивить ся на нас. Сам Бог любить нас“.

Відтак витає сердечно всїх присутних, а з окрема гостий і пропонує на сїчового батька п. Ельсгольца, кошового „Сїчи“ в Селєтинї, на що Збори згодили ся. На сїчову матку вибрано д. Фациєвичеву. — Батько дякує за довірє і честь, що єму зроблено і просить п. Александра Дашкевича, щоб пояснив статути ще раз за порядком. — Треба зжити ся з Гуцулами, щоб можна говорити з ними як слїд, треба знати докладно їх житє і норови. П. А. Дашкевич говорив дїйсно по гуцульски. Говорив щиро, а до близшого поясненя дечого вживав примірів із гуцульского житя. Тому і слухали люди єго мови дуже уважно, а коли скінчив, надгородили єго труд грімкими окликами — „славно!“. По поясненю статутів, приступлено до вибору старшини. В склад єї увійшли: п. упр. шк. Сергій Канюк, кошовий, Юрий Москаль, осавула, Захарий Степанюк, справник, Кость Гудима, учитель, Оглюк Ґаврилів, хорунжий, Юрий Корома і Григорий Кирюк, сурмачі і Василь Мигидинюк, Іван Гутопіла, Михайло Оглюк Дмитрів і Гаврило Терицa, четарі. Підчас заприсяженя кошового і врученя прапора греміли вистріли моздїрів, а гук їх лунав по верхах і веселою піснею вертав ся назад до ух присутних. По сїм забирає слово п. Юрий Дашкевич. Він подає коротко історию „Сїчи“ і „козаків“, оповідає про житє і подвиги козаків, та завзиває і сїчовиків - козаків, щоб також жили згідно і в єдности, як то жили наші славні козаки. О. Іліуц висказує свою втїху з нагоди заснованя „Сїчи“, в надії, що новому товариству вдасть ся уратувати упалий нарід і бажає товариству, щоб оно процвитало а число членів щоб з кождим роком зростало. Свою мову кінчить напімненєм, щоб Сїчовики жили по братерски та щоб вистерігали ся піяньства. О. Фациєвич промовляв про закон згоди і любови і, вказуючи на те, як то тілько одна незгода руйнувала наших предків й тепер ще руйнує нас, бажав, щоб між Сїчовиками панував завсїгди мир і згода. — Тепер промовив кошовий: „Милі братя! Сегодня ми отворили наше товариство, сьвяточно отворили ми єго. Та на тім не конець. Отсе лиш початок великого дїла. Отсе поклали ми підвальний камінь і на тім камені збудуємо дім нашої слави, нашої чести, нашого щастя!...“ Говорив з запалом, а слова єго вникали до сердець слухачів. В очах сїчовиків єго коша блищала велика любов і привязанє до него. З пошаною прислухували ся і иньші. Він обговорив ще раз коротко користи сего товариства, та спімнув, що право се, дбати про наше щастє, маємо завдячити нашому конституцийному устроєви державному. — П. Ал. Дашкевич складає подяку сїчовому батькови і матцї за їх труд, дякує кошовому за єго щирі подвиги около заснованя „Сїчи“, дякує п. Гудимі за те, що позволив щоб збори відбули ся на єго сїножати, а всїм гостям за те, що зволили своєю присутностию звеличати се сьвято. П. О. Ельсгольц витає в імени селєтиньскої „Сїчи“ новий кіш і вручує дар 10 кор., за що склав єму кошовий „Сїчи“ в Садові сердечну подяку.

Збори закінчили ся відсьпіванєм сїчової пісні і „Ще не вмерла Україна“. — По тім склали ся оба куренї в лави й помашерували почесним походом до школи, з відки розійшли ся домів. Імпонуючо виглядав сей похід. Щирі і добрі люди, що не могли бути на зборах, бігли на улицю поглянути на козаків; а вороги ховали ся в кути і з трепетом глядїли через вузенькі щелини, щоб не заздріти їх... *Гість.*

Із Витилївки.

Славні витилївскі Сїчовики дали перед кількома днями повний доказ, що они на-

лежать до січового товариства не для хвальби, а лише тому, щоби в разї небезпеченьства боронити майна і житя ближнього від пожежі. Отсе 26. с. м. около 10 години в ночи запалила ся з незнаних доси причин у місцевого дїдича стайня, а що она знаходила ся в самій серединї загороди, небезпеченьство було велике. На голос трубки і дзвона збігли ся Січовики, подїлили поміж себе роботу і при помочи трех ручних сикавок здусили огонь і уратували мешканє дїдича, що вже почало горіти. Присутний при огни двірник і двірска служба, найзавзятїйші вороги Січовиків, не могли надивуватись їх зручности і посьвяченю, а сповняючий службу жандарм, казав людям, що він і єго товариші не бачили ще нїколи так умілого і зручного гашеня огню. Додати треба, що перед кількома тижнями звернули ся були Січовики до старшини громадскої з прошенєм, щоби та причинила ся якимось датком з каси громадскої до закупна пожарної сикавки. В тій цїли відбуло ся навіть засїданє старшини, і мимо того, що часть старшини годила ся дати якусь квоту на сикавку, двірник з панотцем Велигорским не допустили до того. Послїдний випадок отворить чей очи двірникови, заслїпленому рабови о. Велигорского, але сумнїваємо ся, щоби се другому покровителеви громади зворушило совість.

Витилївскі громадяни беруть ся радо до поступу і орґанїзациї. Отсе лише біда, що они довго не мали провідника як слїд.

Учителї з Лашківки заходять тепер до нас та помагають нам радою. Витилївчани старають ся заложити у себе касу, а господар Михайло Бойчук отворив минувшого тиждня склеп. Всї громадяни повинні єго в тім дїлї поперти.

Із наших читалень.

Із Ленківцїв.

Дня 21. мая с. р. відбули ся у нас головні збори Читальнї „Рускої Бесїди“. По службі Божій заохочував наш панотець Петрашко присутних у церкві до єдности і згоди між собою, як також до просьвіти і до торговлї, „Давними часами — говорив він — мали Русини своїх купцїв, котрі їздили далеко в Молдаву і в Грецию, привозили відти всїлякі товари і ставали таким способом богатими людьми. Тепер, на жаль, рускі люди не занимають ся більше торговлею, по лишили єї другим людям, котрі у нас панують, а ми бідуємо і шукаємо собі другої вітчини далеко за морем, покидаючи нашу рідну землю“. Дальше заохочував людий до вступленя в члени Читальнї, бо она має сеї днини запровадити склеп. По обідї, о 3 год., по відправленю вечірнї, прийшов на збори Читальнї, що відбували ся в шкільнім будинку, також о. Петрашко з п. даскалом Гудимою, де вже зібрало ся до 80 членів. По перечитаню протоколу з торічних зборів, приступлено до наради над закінченєм будови „Народного дому“. Голова, п. Ю. Мартинюк здав рахунок про будову „Нар. дому“. „Нар. дім“, що є під одним покритєм із громадскою канцеляриєю має для себе 5 комнат, як також і велику пивницю і є покритий бляхою. Ґрунт під будову подарувала громада. До тепер коштує нас будова до 3.000 корон, на що ми зібрали від членів, від Читалень і Кас декотрих громад, як також приватних осіб, до 2000 корон. Громада дала всего 800 корон. Нам потрібно до цїлковитого виготовленя ще 900 корон. На те мусимо жичити ще 1200 кор. Випожичену суму маємо сплатити винаймом декотрих кімнат приватним особам, як також склепом. Імена тих, що зложили якісь датки на будову нашого „Нар. дому“, викажуть ся, по вибудованю, в „Рускій Радї“. — Далї ухвалено закласти склеп на паях. Найменьший пай виносить 10 кор. До склепу вписало ся 75 членів із паями на 1250 корон. Членьску вкладку ухвалено на 50 сот. річно. В кінцї ухвалено запренумерувати, окрім часописий, також такі книжки, в котрих були би правничі поради для селян. До видїлу ввійшли: Ю. Мартинюк, голова; Юрій Веренька, заступник голови; Юрій Костюк, писар; Николай Веренька, касиєр а Юрій Салдат, біблїотекар. По замкненю зборів відсьпівано „Ще не вмерла Україна“ тай „Не пора“.

ВСЯЧИНА.

Буковиньский сойм покінчив свої засїданя в четвер. Послїдне засїданє тревало від 10 рано аж до пів до 2 в ночи. Обговорювано банкову справу, в якій промавляли славно вільнодумні посли а з Русинів Н. Василько, др. Стоцкий і П. Левицкий славно заступаючи інтереси нашого народу. Про хід сего засїданя, на якому таки ухвалено банковий закон, подамо докладнїйше справозданє другим разом. Братя! єднаймо ся, бо проти нас вже пішли вільнодумні волохи, з'єдинившись із волоскими дїдичами і черновецкими консисторниками.

Звичайні загальні збори філії товариства „Руска Бесїда“ відбудуть ся дня 8. червня (на Вознесенє) точно о 1 годинї пополудни в Вашківцях н. Ч. в стодолї п. Івана Пилипа Олекси. О численну участь просить Видїл. — За Видїл філії товариства „Руска Бесїда“ в Вашківцях н. Ч. *Евген Стрийский*, голова, *Іван Герасимович*, писар.

Перші загальні збори повітового товариства „Народний Дім“ в Вашківцях н. Ч. відбудуть ся дня 8. червня (на Вознесенє) о 3 год. попол. в Вашківцях н. Ч. в стодолї п. Івана Пилипа Івана. Всїх членів кас, всїх членів „Січий“, всїх крамарів і господарів, які доси ще не належать до нїякого товариства — просимо прибути в як найбільшім числї, бо се товариство має на метї злучити всї господарскі сили членів цїлого вашківского повіту для їх добробуту. Сподїємо ся, що наша інтелїґенция в повітї живо займе ся тою так важною справою і роз'яснить конечну потребу такого товариства, заохочуючи до приступленя до него та спонукає нарід до найчисленнїйшої участи в сих перших загальних зборах. — *Комітет „Народного Дому“*.

Перші загальні збори читальнї „Рускої Бесїди“ в Гатнї, відбудуть ся в недїлю, дня 11. червня 1905, о 2 годинї по полудни, в шкільнім будинку, з отсим дневним порядком: 1. Отворенє зборів; 2. Поясненє статутів; 3. Вибір старшини; 4. Ухвала висоти членьских вкладок і 5. Вільні внесеня. — Сею дорогою запрашаємо нашу інтелїґенцию явити ся в той день в Гатнї, щоби звеличати се наше сьвято, позаяк се перше просьвітно-економічно товариство руске в Сучавщинї. — За старшину: *Николай Гелка*, над'учитель.

В Сторожинци будуть в четвер, 8. с. м. о 11 годинї перед полуднем, в готелю „Центральнім“, перші головні збори Філії „Рускої Бесїди“ і „Рускої Школи“, на котрі повинні Русини — селяни і інтелїґенция — сего повіту як найчисленнїйше зібрати ся.

В Паньскій Долинї, вашківского повіту, в короткім часї отворить ся читальня „Рускої Бесїди“, позаяк статути предложені вже краєвому правительству. Щасть Боже орґанїзаторам нового огнища просьвіти і єдности руского народа!

Подяка. Отсим складаю в імени старшини „Взаїмної Вигоди“ і „Каси пожичкової“ в Веренчанцї як найсердечнїйшу подяку Вп. п. Адамови Руппрехтови, ц. к. нотареви в Заставнї, за безплатне леґалїзованє підписів старшини обох товариств. — *Іван Шадковский.*

ДОБРІ КАСИ!!

Хто хоче забезпечити добре свої гроші або дорогоцїнности, най удасть ся до фабрики кас **M. Adlersflügel, Wien, I. Franz Josefs Kai 27,** котрої вироби огнетревалих кас оказали ся скрізь найлїпшими. Робимо особливо уважними каси райфазеньскі, що можуть бути в сїй фірмі найлїпше обслужені. Каси Adlersflügel-а побирають майже всї буковиньскі і другі краєві каси райфазеньскі і скрізь висказують ся про них добре. В виду того, що каси сеї фабрики суть добрі, поручає їх і „Селяньска Каса“ всїм нашим касам як найлїпше.

Видає Товариство „РУСКА РАДА“. За редакцию відповідає ІВАН ЗАХАРКО.
З друкарнї „Рускої Ради“ в Чернівцях, під зарядом Ів. Захарка.